Grasgenoten

Forum over de raakvlakken tussen ambitie, carriére en genoten opleiding

Het idee: Breng een aantal groene professionals bij elkaar van de opleidingen Sport & Management, Hoofd greenkeeper en European Tree Technician (ETT) en laat hen met elkaar discussiëren over hun laatste opleiding, hun ambities, visie op het arbeidsveld en de koppeling tussen de dagelijkse praktijk en school.

Auteur: Hein van Iersel

Ik begin de discussie met een stelling, of eigenlijk gewetensvraag. Veel groene beroepen hebben een lager imago en salaris dan veel andere functies zoals bijvoorbeeld in de IT. Zou jij desalniettemin jouw kinderen adviseren om in het groen te gaan? Het antwoord is soms ontwijkend, maar bijna altijd veelzeggend. Iedereen begint met benadrukken hoe interessant en boeiend werken in het groen is, maar voegt daar zijn eigen mitsen en maren aan toe. ETT'er Michel van Ingen: "Ik zou mijn kinderen alleen het groen 'insturen' als ze minimaal een hbo-achtergrond hebben." Ook collega tree technican Joost Verhagen beaamt dat: "Een groene carrière is prima, maar wel op hbo-niveau." Greenkeeper Maarten Eskes is van mening dat werken in de groene sector fantastisch is, ongeacht het niveau, maar heeft ook kanttekeningen: "Ik heb een leuke baan, maar de betaling laat duidelijk te wensen over." Grootste boosdoener daarbij is volgens Eskes de CAO golf. Eskes heeft het idee dat binnen de golfsector een soort tweedeling is ontstaan tussen mensen met goede arbeidsvoorwaarden onder de CAO hoveniers en de vaak kleinere golfbanen, waar de CAO golf wordt toegepast. Eskes: "Je kunt wel zeggen dat salaris niet belangrijk is, maar als je met je vriendin een huis wilt kopen, moet er toch echt geld over de brug komen." Met name de boomverzorgers verbazen zich over deze situatie. Verhagen: "Ik ben zelf ondernemer. Als ik mijn mensen slecht betaal, dan jaag ik ze weg. Dat geldt voor greenkeepers dan toch ook? Als er alleen maar gezeurd wordt over een CAO, zonder dat mensen daar consequenties aan verbinden door ander werk te zoeken, vind ik dat het droevig gesteld is met de golfbranche." Eskes reageert: "Op golfbanen ligt dat wat anders. Golfbanen zijn vaak heel klein en vooral ook heel zuinig. Ik ben een opleiding gestart om uiteindelijk wat hoger op de ladder terecht te komen. Daarbij geldt vaak dat golfbaanaannemers, zoals Heijmans Sport en Groen, de boel beter voor elkaar hebben. Zij betalen beter en hebben betere secundaire arbeidsvoorwaarden." Ook de grotere banen hebben hun zaakjes volgens Eskes vaak beter voor elkaar. Eskes: "Je hoort alleen de salarissen van de greenkeepers die het slecht getroffen hebben. De mensen die hun zaakjes geregeld hebben, melden zich niet." Daarbij zijn greenkeepers volgens Eskes over het algemeen erg honkvast. Dit zou komen omdat ze trots zijn op hun baan en werk. Dit kan een van de redenen zijn dat ze slechtere arbeidsvoorwaarden accepteren.

Mooi werk

Fieldmanager Tonnie Doek wil graag kwijt dat je niet alleen met een hbo-opleiding mooi werk kunt krijgen in het groen. Doek: "Ook in de onderkant van het groene vak bestaan mooie functies. Het is alleen zo jammer dat de groene sector zo vaak als een afvalputje wordt gebruikt. Als je helemaal niets meer kunt, kun je altijd nog schoffelen. Dat is heel vaak de stelling, terwijl dat niet zo zou moeten zijn". Verschillende aanwezigen haken hierbij aan en duiden op de twijfelachtige rol van de WSW-bedrijven en de vaak gedwongen winkelnering die er bestaat tussen gemeentes en hun WSW-bedrijven. Voor de kwaliteit van het werk en het imago van het vak is dat niet goed. Opzichter

> Tonnie Doek:
> "Niet alleen het aantal medewerkers bepaalt de zwaarte van de functie. Je hebt ook met andere partijen te maken."

Wim Arends: "Je moet wel de juiste argumenten gebruiken."

openbaar groen van de gemeente Winterswijk Jan Legtenberg sluit zich hierbij aan: "Iedere WSW'er kan zogenaamd heggen knippen, maar als het goed moet gebeuren, huur ik een aantal ZZP'ers die met de laser een heg kaarsrecht knippen." Legtenberg benadrukt daarmee dat ook in de onderkant van de groene sector kwaliteitswerk gevraagd en geleverd wordt. Legtenberg: "Daarbij komt dat we niet allemaal op managementniveau kunnen zitten. Er zal ook gewerkt moeten worden." De discussie richt zich op de verhouding tussen theoretische kennis en kennis opgedaan in de praktijk en de vraag of je als leidinggevende onderaan zou moeten beginnen of meteen op niveau kunt instromen. Tree technician Wim Arends: "Ik heb een hbo-opleiding, maar ben ook gewoon onderaan begonnen." Verhagen beaamt dat: "Het zou ideaal zijn als je als hbo'er ook praktische ervaring opdoet. Anders ontwikkel je nooit feeling met de praktijk." Eskes is het daar ook mee eens, maar plaatst wel een kanttekening: "Ik vind het ronduit vervelend wanneer iemand met meer opleiding op de werkplek komt en het al snel beter weet. Deze mensen gaan voorbij aan de ervaring die mensen uit de praktijk in jaren hebben opgebouwd." De meningen lijken zich samen te vatten op het feit dat opleiden prima is, maar dat dit nooit kan zonder ervaring in de praktijk. Helemaal onderaan beginnen lijkt daarbij ook niet haalbaar. Voor mensen op hbo-niveau moet er zoiets bestaan als zij-instroom.

Communicatie

Wim Arends, werkzaam bij de provincie Groningen, gooit de discussie over een andere boeg. Arends werkt voor de provincie in een gemengd team, waarbij hij verantwoordelijk

PASPOORT
PASSPORT/PASSEPORT

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN
KINGDOM OF THE NETHERLANDS/ROYAUME DES PAYS-BAS

NAAM/SURNAME Jan Legtenberg	HUIDIGE FUNCTIE Medewerker afd Beheer Openbare Ruimte gemeente Winterswijk
GEBOORTEDATUM/DATE OF BIRTH 10-03-1964	HUIDIGE WERKGEVER Provincie Winterswijk
GETROUWD/SAMENWONEND Getrouwd met Berna	VOORLAATSTE WERKGEVER Synergon SW - bedrijf te Winschoten
BELANGRIJKSTE OPLEIDINGEN MAVO M Tu S Aen O GLR Frederiksoord Vele cursussen Sportveldenmanagement	REDEN OM LAATSTE OPLEIDING TE VOLGEN? Nog niet duidelijk
NAMEN EN LEEFTIJD VAN KINDEREN Marieke 13, Olaf 11, Jurgen 10 en Igna 4 jaar	NOG MEER OPLEIDINGEN GEPLAND? Nog niet duidelijk

Michel van Ingen:
"Ik zou mijn kinderen alleen het groen 'insturen' als ze minimaal een hbo-achtergrond hebben."

Jan Legtenberg:
"Ik heb de opleiding Sportveldenmanagement gevolgd terwijl dit maar 15 procent van mijn werk beslaat."

is voor de 60 duizend bomen die langs de Groningse provinciale wegen staan. Arends: "De budgetten voor groen en bomen waren veel te laag. Ik heb ervoor gezorgd dat we met een goed plan en vooral ook met de juiste argumenten het budget voor bomen hebben kunnen verviervoudigen. Je moet wel de juiste argumenten gebruiken. Dus niet 'die-en-die boom is zo ontzettend mooi, die moet je aanplanten', maar wijzen op de zorgplicht die de provincie heeft en vertellen dat het slechte publiciteit is voor de provincie wanneer er door slechte verzorging van de Groningse bomen dodelijke slachtoffers vallen. Met andere woorden, de juiste argumenten hanteren."

Verhagen herkent dat, maar vraagt zich tegelijk af of je deze manier van communiceren en presenteren in een opleiding kunt leren. De relatief nieuwe opleiding tot ETT'er heeft hier in ieder geval geen modules voor. ETT'er Van Ingen: "Onze opleiding is puur vakinhoudelijk. Management en communicatie binnen de ETT opleiding is onderbelicht. In het werkveld van de tree technician is dit wel van belang. Ik zou dit overigens geen misser willen noemen, maar een verbeterpunt." Eskes geeft een voorbeeld van iets dat bij hem op de golfbaan gebeurde: "Een paar jaar geleden hadden wij op de baan nogal last van schimmels door achterstallig onderhoud. We hebben toen een aanpak voorgesteld aan de baancommissie. Normaal gesproken zou daar geen geld voor zijn, maar nu de gezondheid van de greens op het spel stond, was het geld er heel snel." De andere bij het forum vertegenwoordigde opleidingen, zoals Sport & Management en hoofd greenkeeper, besteden wel aandacht aan communicatie en presentatie. Maarten Eskes: "Probleem is alleen dit toe te passen. Ik werk op een kleine baan in een klein team. Daarnaast heb ik de functie ook nog niet. Ik werk gewoon nog als greenkeeper." Bijna iedereen haakt in op het relaas van Eskes. Wim Arends: "Je hebt misschien nog niet de functie en de verantwoordelijkheid van een Hoofdgreenkeeper, maar je moet in overleg

PASPOORT
PASSPORT/PASSEPORT

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN
KINGDOM OF THE NETHERLANDS/ROYAUME DES PAYS-BAS

NAAM/SURNAME Maarten Eskes	HUIDIGE FUNCTIE Ass. hoofdgreenkeeper/monteur
GEBOORTEDATUM/DATE OF BIRTH 30-09-1980	HUIDIGE WERKGEVER Keppelse golfclub
GETROUWD/SAMENWONEND Samenwonend met Leonie	VOORLAATSTE WERKGEVER Geen
BELANGRIJKSTE OPLEIDINGEN MTS automonteur, Greenkeeper IPC, MKB (midden klein bedrijf), Hoofdgreenkeeper cursus bij de HAS	REDEN OM LAATSTE OPLEIDING TE VOLGEN? Meer kennis
NAMEN EN LEEFTIJD VAN KINDEREN Geen kinderen	NOG MEER OPLEIDINGEN GEPLAND? Nee, eerst verbouwen

PASPOORT PASSPORT/PASSEPORT

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN
KINGDOM OF THE NETHERLANDS/ROYAUME DES PAYS-BAS

NAAM/SURNAME Michel Come van Ingen	HUIDIGE FUNCTIE Boomtechnisch adviseur Regiovestiging Wageningen
GEBOORTEDATUM/DATE OF BIRTH 03-03-1973	HUIDIGE WERKGEVER Cobra boomadviseurs bv
GETROUWD/SAMENWONEND Getrouwd met C.H. van Ingen - van der Linden	VOORLAATSTE WERKGEVER Copijn Utrecht bv
BELANGRIJKSTE OPLEIDINGEN Middelbare vakschool boomkwekerij (Helicon) Werkvoorbereiden boomverzorging (AOC) ETT Boombeheer (AOC) Diverse cursussen/ seminars mbt bomen, voldoet aan NVTB en VRT	REDEN OM LAATSTE OPLEIDING TE VOLGEN? Aansluiten bij ontwikkelingen en kwaliteitsei-sen binnen het vakgebied boomonderzoek en advies.
NAMEN EN LEEFTIJD VAN KINDEREN Huub 7, Veerle 6 en Giel van 2 jaar	NOG MEER OPLEIDINGEN GEPLAND? Wens is om op het gebied van projectmanage-ment mijzelf te versterken dmv gerichte cursus.

Joost Verhagen
"Ik vraag mij af of je deze manier van communiceren en presenteren in een opleiding kunt leren."

met je directe chef kijken of je niet wat extra verantwoordelijkheid kunt pakken." Ook Doek vult het verhaal van Eskes aan: "Niet alleen het aantal medewerkers bepaalt de zwaarte van de functie. Je hebt ook met andere partijen te maken dan alleen je collega's, zoals bijvoorbeeld opdrachtgevers en klanten."

Missers

Naast sterke punten zijn er ook missers in de opleidingen. Vooral de opleiding Sport & Management heeft last van kinderziektes. Dat is ook logisch, omdat het hier om een zeer jonge opleiding gaat met een volgens Legtenberg zeer uitgebreid lesprogramma. Doek: "Er staat zoveel in het programma, dat je aan heel veel dingen niet toekomt. Wij hebben bijvoorbeeld aan bestekken maar twee uur tijd gespendeerd. Het programma was overvol. Hierdoor kon er gewoon niet meer tijd aan besteed worden. Gelukkig is dit in de evaluatie wel meegenomen en wordt op dit moment het lesprogramma opnieuw onder de loep genomen." Tree technician Arends snapt niet dat je in twee uur iets kunt vertellen over bestekken. Zelf heeft hij de ongeveer twee dagen durende module over bestekken binnen het ETT-programma niet gevolgd, omdat die weinig nieuws voor hem in petto had. Arends: "Bestekken zijn complex en belangrijk. Daar kun je dagen aan kwijt zijn."

Cultuur

Naast vakinhoudelijke diversiteit tussen de diverse functies, lijkt er ook een belangrijk cultuurverschil te zijn tussen de functies. Boomverzorgers

"Met een goed plan en de juiste argumenten hebben we het budget kunnen verviervoudigen."

PASPOORT PASSPORT/PASSEPORT

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN
KINGDOM OF THE NETHERLANDS/ROYAUME DES PAYS-BAS

NAAM/SURNAME Joost Verhagen	HUIDIGE FUNCTIE Directeur Cobra, Boomtechnisch adviseur, Registertaxateur- VRT
GEBOORTEDATUM/DATE OF BIRTH 31-01-1973	HUIDIGE WERKGEVER Cobra boomadviseurs
GETROUWD/SAMENWONEND Getrouwd met Anita	VOORLAATSTE WERKGEVER Copijn Utrecht
BELANGRIJKSTE OPLEIDINGEN MTuO Venlo MBCS Velp European Tree Technician	REDEN OM LAATSTE OPLEIDING TE VOLGEN? ETT zal steeds frequenter gevraagd worden door opdrachtgevers
NAMEN EN LEEFTIJD VAN KINDEREN Sjoerd 4, Thijs 2 en Dirkje van 1 jaar	NOG MEER OPLEIDINGEN GEPLAND? Deze symposia en cursussen op het vakgebied

PASPOORT
PASSPORT/PASSEPORT

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN
KINGDOM OF THE NETHERLANDS/ROYAUME DES PAYS-BAS

NAAM/SURNAME Tonnie Doek	HUIDIGE FUNCTIE Teamleider Buitensport vanaf 1 januari 2008
GEBOORTEDATUM/DATE OF BIRTH 06-04-1960	HUIDIGE WERKGEVER Gemeente Enschede
GETROUWD/SAMENWONEND Getrouwd met Anita	VOORLAATSTE WERKGEVER Transplant (boomverzorging) (22 jaar geleden)
BELANGRIJKSTE OPLEIDINGEN Sportveldenmanagement	REDEN OM LAATSTE OPLEIDING TE VOLGEN? Ik heb de opleiding terreinmeester 18 geleden gedaan. Mijn idee was om ooit als uitvoerder te gaan werken. De vacature van teamleider kwam vorig jaar als geroepen, kon niet beter.
NAMEN EN LEEFTIJD VAN KINDEREN Starleny, 21 jaar	NOG MEER OPLEIDINGEN GEPLAND? De laatste module die aansluit op sportveldenmanagement

hebben de naam eigenwijs en eigengereid te zijn. Een karaktereigenschap die de aanwezige tree technicians beamen. Verhagen: "Ik heb het idee dat greenkeepers en sportveldbeheerders veel meer uitgaan van feiten dan boomverzorgers. Een boomverzorger heeft nogal gauw een mening en heeft dan vaak weinig oog voor de standpunten van andere partijen." Volgens Verhagen zou dat komen doordat het vak van boomverzorging veel minder uitgekristalliseerd is dan het onderhoud van sportvelden of golfbanen. Het grote voordeel van een ETT-opleiding is dat de emotie een minder belangrijke rol gaat spelen en dat adviezen en visies gebaseerd zijn op wetenschappelijke inzichten.

Noodzaak

Tenslotte de belangrijkste vraag: waarom hebben de aanwezigen zich ingeschreven voor de cursus Hoofdgreenkeeper, Sportveldenmanagement of ETT? Eskes is daar als een echte Achterhoeker het meest direct en to-the-point in. Hij ambieert op termijn een functie als hoofdgreenkeeper, al dan niet op de baan waar hij nu werkt en daarvoor is een opleiding nodig. Voor de aanwezige fieldmanagers is de keuze iets complexer. Doek heeft het afgelopen jaar na 22 jaar een promotie gemaakt van voorwerker naar teamleider Buitensport van de gemeente Enschede. Een functie waarin hij leiding geeft aan ongeveer 18 mensen. Jan Legtenberg heeft de studie Sport & Management gevolgd omdat hij deze naar eigen zeggen interessant vond. En dit terwijl het onderhoud van sportvelden misschien maar 15 procent van zijn werk beslaat. De keuze van de aanwezige ETT'ers voor hun studie heeft alles te maken met de ontwikkeling van de branche en het vakgebied. Verhagen: "Je ziet nu al dat in bestekken de verplichting wordt opgenomen dat bepaalde werkzaamheden alleen door European Tree Workers of European Tree Technicians mogen worden uitgevoerd. Dat is ook goed voor de branche en de kwaliteit van het werk." Collega-ETT'er Arends beaamt dat: "Ik heb de afgelopen maanden zelf een bestek voorbereid waarin dergelijke eisen waren opgenomen."

Jan Legtenberg: "We kunnen niet allemaal op management-niveau zitten. Er zal ook gewerkt moeten worden."

PASPOORT
PASSPORT/PASSEPORT

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN
KINGDOM OF THE NETHERLANDS/ROYAUME DES PAYS-BAS

NAAM/SURNAME Wim Arends	HUIDIGE FUNCTIE Projectleider voorbereiding beplantingen
GEBOORTEDATUM/DATE OF BIRTH 28-03-1974	HUIDIGE WERKGEVER Provincie Groningen
GETROUWD/SAMENWONEND Getrouwd met Ingrid	VOORLAATSTE WERKGEVER Yacht
BELANGRIJKSTE OPLEIDINGEN European Tree Technician Hoge School Gent, landschapsarchitectuur Middelbare Tuinbouwschool Frederiksoord (4 jr A&O) Lagere Agrarische School richting Tuinbouw	REDEN OM LAATSTE OPLEIDING TE VOLGEN? Kennis uitbreiden en omdat ik dit als opdrachtgever ook van mijn opdrachtnemers verlang. Moet als opdrachtegever wel weten waar je het over hebt.
NAMEN EN LEEFTIJD VAN KINDEREN Linsey 3 jaar en Ivor 6 maanden	NOG MEER OPLEIDINGEN GEPLAND? Op dit moment niet, in de toekomst geheid.